

Národní divadlo | opera

Ředitel Národního divadla: **Ondřej Černý**

Umělecký šéf opery Národního divadla: **Jiří Heřman**

Leoš Janáček

Věc Makropulos

Premiéry: 18. a 20. prosince 2008

Jediné reprízy: 28. 12. 2008 + 17. 1., 1. 2. a 21. 2. 2009

Dirigent: Tomáš Hanus

Režie: Christopher Alden

Scéna: Charles Edwards

Kostýmy: Sue Willmington

Režijní spolupráce: Peter Littlefield

Světelný design: Adam Silverman

Sbormistr: Martin Buchta

Dramaturgie: Beno Blachut ml.

Emilia Marty: Gun-Brit Barkmin

Albert Gregor: Gianluca Zampieri

Solicitátor Vítek: Jan Markvart

Kristina: Alžběta Poláčková

Jaroslav Prus: Martin Bárta

Janek: Tomáš Kořínek

Advokát dr. Kolenatý: Gustáv Beláček

Strojník: Bohuslav Maršík

Poklízečka: Lenka Šmídová

Hauk-Šendorf: Jan Ježek

Komorná: Stanislava Jirků

Orchestr, sbor a balet opery Národního divadla

www.narodni-divadlo.cz

Národní divadlo uvede slavnou operu Leoše Janáčka Věc Makropulos v koprodukcí s English National Opera

V Praze, 9. prosince 2008 – Mistrné dílo Leoše Janáčka Věc Makropulos na motivy stejnojmenného dramatu Karla Čapka zpracovávající téma touhy po nesmrtelnosti bude uvedeno na scéně Národního divadla již 18. prosince. Stane se tak v koprodukčním nastudování s English National Opera. Národní divadlo tak vzdává poctu Janáčkoví (1854–1928), velikánu evropské hudby 20. století, od jehož smrti letos uplynulo osmdesát let. Za novým nastudováním stojí mezinárodní inscenační tým v čele s americkým režisérem Christopherem Aldenem, který patří mezi nejvyhledávanější operní režiséry současnosti. Řadou úspěchů na světových scénách se může pochlubit rovněž mladý český dirigent Tomáš Hanus, jenž zastává post šéfa opery Národního divadla Brno.

„Janáčková Věc Makropulos nás konfrontuje s nekompromisně ubíhajícím časem lidských životů a dává nám mnoho impulsů k zamyšlení nad lidskou existencí. Spolupráce na novém nastudování tohoto nadčasového díla s English National Opera a režisérem Christopherem Aldenem je pro nás velkou poctou,“ říká šéf opery Národního divadla Jiří Heřman.

Opera Věc Makropulos bude uvedena na scéně Národního divadla pouze šestkrát; vedle premiérových představení ještě 28. prosince, 17. ledna, 1. a 21. února. Vstupenky na všechna představení (včetně premiér) Věci Makropulos jsou v prodeji v pokladnách Národního divadla a obvyklých předprodejních sítích. Podrobnější informace na www.narodni-divadlo.cz.

V pořadí předposlední Janáčková opera přejímá základní dějová fakta, postavy a situace z Čapkovy věhlasné „filosofické komedie“ o touze po nesmrtelnosti i únavě a strachu z ní. I v komediálním hemžení kolem ústřední postavy zpěvačky Emilie Marty Janáček následuje Čapka. Co je však jeho samostatným a pro něj typickým vkladem, je vyhocení erotických vztahů a erotické atmosféry příběhu vůbec. Zaujme přesným vcítěním do role ženy, která přes všechny cynismus získaný během svého třistaletého života stále touží po lásce, smyslu, naplnění a závidí smrtelným, že v tyto „obyčejné věci“ dovedou – možná naivně – věřit.

„Janáček prohloubil, individualizoval a procítil Čapkovu filozofickou komedii, tím, že ji zhudebnil svou hořkosladkou hudbou vyjadřující jeho vlastní křehkou smrtelnost. Vložil sem všechny své palčivé ambivalentní pocity spojené s odchodem ze života a s nenaplněnou láskou, jež vášnivě provázela jeho stáří,“ dodává režisér inscenace Christopher Alden. Uvedením Věci Makropulos připomíná opera Národního divadla rovněž sedmdesáté výročí úmrtí Karla Čapka, které připadá na 25. prosince.

Hlavní part zpěvačky Emilie Marty – Eliny Makropulos, dcery lékaře císaře Rudolfa II., žijící díky elixíru života přes tři sta let, za kterých dospěla k vyčerpání, samotě a cynismu, byl svěřen mladé

německé pěvkyni **Gun-Brit Barkmin**. Po jejím boku se poprvé v Národním divadle představí Cenou Thálie ověnčený italský tenorista **Gianluca Zampieri** jako Albert Gregor a přední český barytonista **Martin Bárta** jako baron Prus. V dalších rolích vystoupí **Jan Markvart**, **Alžběta Poláčková**, **Tomáš Kořínek**, **Gustáv Beláček**, **Bohuslav Maršík**, **Lenka Šmídová**, **Jan Ježek** a **Stanislava Jirků**. Autorem scény je britský scénograf a režisér **Charles Edwards**. Kostýmy k inscenaci jsou dílem britské návrhářky **Sue Willmington**.

Janáčkova opera Věc Makropulos se do Národního divadla vrací po bezmála devíti letech. Jde o šestou inscenaci v historii první domácí scény. Poprvé byla opera Věc Makropulos uvedena 18. prosince 1926 v Národním divadle v Brně. V pražském Národním divadle pak byla uvedena poprvé 1. března 1928 v hudebním nastudování Janáčkova přítele a tehdejšího šéfa opery Otakara Ostrčila.

Opera Národního divadla připravila k této premiéře dvě doprovodné akce. Hned v úterý 9. prosince se od 17.00 opět v provozní budově uskuteční **veřejná debata s inscenátory a sólisty. Přednáška předního znalce díla Leoše Janáčka Mgr. Jiřího Zahradky, Ph.D.** pak proběhne 16. 12. v 16.00 v historické budově Národního divadla. Vstup na obě akce je volný.

Historie **English National Opera**, vedle Royal Opera druhé z londýnských oper, sahá k přelomu 19. a 20. století, kdy Lilian Baylis začala pořádat operní představení v divadle Old Vic. V roce 1931 bylo otevřeno divadlo Sadler's Wells a vznikla Vic-Wells Opera Company, která působila v obou budovách. Během druhé světové války byla budova Sadler's Wells zabrána a společnost jezdila po Anglii s pohostinskými představeními, aby jimi povzbudila obyvatelstvo. V roce 1945 byl provoz v Sadler's Wells obnoven uvedením Brittenova *Petera Grimese*. Roku 1968 se soubor přestěhoval do London Coliseum na St. Martin's Lane, kde sídlí dodnes.

V roce 1974 byl původní název Sadler's Wells Opera změněn na English National Opera (ENO). S ENO je spojeno mimo jiné jméno dirigenta, žáka Václava Talicha, **Sira Charlese Mackerrase**, který v 70. letech soubor vedl a poslední londýnské nastudování Věci Makropulos provedl právě on. Další u nás dobře známou osobností v historii ENO je režisér **David Pountney**, který byl jejím uměleckým ředitelem v 80. letech. Není bez zajímavosti, že všechny uváděné opery jsou zpívány v anglickém překladu a vyznačují se zpravidla moderním pojetím. Více na www.eno.org.

GUN-BRIT BARKMIN - Emilia Marty

Rodačka z německého Rostocku studovala zpěv nejprve na tamní konzervatoři u Siegfrieda Eisenbacha, poté v Drážďanech na Hochschule für Musik Carl Maria von Weber u Prof. Heidi Petzold. Ve studiích pokračovala mistrovskými kurzy u Hartmuta Haenchena, Carla Bergonziho a Elisabethy Schwarzkopf. Debutovala v roce 1997 na koncertu v drážďanské Semperoper v Mahlerově *4. symfonii* pod taktovkou J. P. Weigeleho za doprovodu Staatskapelle Dresden. Na operním jevišti poprvé vystoupila jako Donna Anna v *Donu Giovannim* v St. Pöltenu. O rok později vystoupila v této roli ve Stadttheater Görlitz, a také jako Hraběnka v Mozartově *Figarově svatbě* na Schlossfestspiele ve Wernigerode.

Od sezony 1998/1999 byla angažována ve Stadttheater Freiberg, kde k jejím rolím patřila Marie (Lortzing: *Hans Sachs*), Antonia (Offenbach: *Hoffmannovy povídky*), Alice (Fall: *Die Dollarprinzessin*), Maria (Nessler: *Der Trompeter von Säckingen*), Carlotta (Millöcker: *Gasparone*), Pamina (Mozart: *Kouzelná flétna*) a Giunone v Cavalliho opeře *La Calisto*. Podílela se také na koncertních provedeních Griegova *Peera Gynta* a Gershwinova *Porgy and Bess*.

V roce 2000 debutovala v Komische Oper Berlin jako Mimi v Pucciniho *Bohémě* v inscenaci Harryho Kupfera a v témže roce se stala členkou souboru. V režii H. Kupfera vytvořila také další role: 5. služka ve Straussově *Elektře*, Amelia v Reimannově *Domě Bernardy Alby* (také na Festivalu de Perelada ve Španělsku). Za roli Vychovatelky v Brittenově *Utahování šroubu* získala ocenění Daphne-Preis, udělované Berlínskou divadelní obcí.

Dalšími rolemi v Komische Oper byly Sylva Varescu v Kálmánově *Čardášové princezně*, Ghita v Zemlinského opeře *Der Zwerg* a Alice Ford ve Verdiho *Falstaffovi* (obě v inscenaci Andrease Homokiho), Janáčková Jenůfa v *Její pastorkyni* (inscenace Willyho Deckera), Marie v Bergově *Vojčkovi* v inscenaci Richarda Jonese a Rosalinda ve Straussově operetě *Netopýr*. Zároveň hostovala v Mecklenburgisches Staatstheater ve Schwerinu, kde ztvárnila Janáčkovu titulní postavu v *Kátě Kabanové* a ve Welsh National Opera opět jako Marie v Jonesově režii *Vojčka*, s dirigentem Vladimírem Jurowskim.

V Opéra de Lyon zpívala part Anny ve vysoce hodnocené inscenaci Françoise Girarda Weillovy opery *Sedm smrtelných hříchů*, se kterou se zúčastnila také Edinburgh International Festival. Vychovatelku (*Utahování šroubu*) ztvárnila také v inscenaci Lucy Ronconiho a dirigenta Bruna Bartolettiho v Teatro Regio di Parma, Mimi (La Bohème) v Seattle Opera House a Kátu Kabanovou v Staatstheater Braunschweig.

Jako koncertní pěvkyně vystoupila se Šostakovičovými *Sedmi romancemi na Alexandra Bloka* s SWR Kammerorchester ve Freiburgu a Baden-Badenu. Toto dílo představila také s Zürcher Klaviertrio na R(h)ein-Vokal-Festival a nahrála pro firmu Claves. V Berliner Philharmonie přednesla Schönbergovy *Gurrelieder* v klavírní verzi a s Nagoya Philharmonic Orchestra v Nagoyi v orchestrální verzi. V Semperoper v Drážďanech účinkovala jako Rezia v koncertním provedení Weberova *Oberona*. Na repertoáru má také Brahmsovo *Německé requiem* a Beethovenovu *9. symfonii*.

Nastudování postavy Emílie Marty v Janáčkově *Věci Makropulos* je debutem pěvkyně v České republice.

GIANLUCA ZAMPIERI - Albert Gregor

Tenorista Gianluca Zampieri se narodil v Benátkách. V roce 1992 vyhrál ve svém oboru mezinárodní pěveckou soutěž Mattii Battistiniho v italském městě Rieti. Jako sólista následně hostoval v mnoha italských operních domech – v Bologni, Benátkách, Janově, Římě, Palermu, Katánii – a v dalších zemích, mj. v Maďarsku, Německu, České republice a na Slovensku.

Na svém repertoáru má např. titulní roli Guntrama ve stejnojmenné opeře Richarda Strausse, kterou zpíval v Teatro Bellini v Katánii, Wagnerova Siegfrieda v *Soumraku bohů* a Tristana, které zpíval na hudebním festivalu v tyrolském Erlu pod taktovkou Gustava Kuhna (2007), Verdiho Otella, ve kterém se představil v Badisches Staatstheater v Karlsruhe; k jeho dalším rolím patří z českého repertoáru Dvořákův Princ v *Rusalce*, Janáčkův Laca v *Její pastorkyni* a Martinů Manolios v *Řeckých pašijích* – všechny tři role provedl s velkým úspěchem na scéně Národního divadla moravskoslezského v Ostravě. Za roli Laci získal cenu za nejlepší mužský pěvecký výkon v rámci Festivalu Opera 2005. Dalším oceněním, které získal na české operní scéně, je Cena Thálie 2008 za titulní roli Cyrana z Bergeracu v opeře Franca Alfana, kterou nastudoval pro ostravské divadlo. V této roli se představil také v Karlsruhe. Na podzim 2007 debutoval jako Bacchus ve Straussově *Ariadně na Naxu* ve Slovenském národním divadle v Bratislavě a v rámci pohostinského představení vystoupil v této roli také na scéně pražského Národního divadla (2008).

Další angažmá ho v poslední době přivedla např. do Teatro dell'Opera v Římě (Princ v *Rusalce*), do Palacio de Bellas Artes v Mexico City (Laca v *Její pastorkyni*), do Teatro Goldoni v Livornu (Giordano: *Andrea Chénier*) a do ostravského divadla, kde v květnu 2008 nastudoval roli Nanniho v opeře Marca Tutina *Vlčice (La lupa)* a roli Cania v Leoncavallových *Komediantech*.

JAN MARKVART - Solicitátor Vítek

Je absolventem Vysokého učení technického v Brně, ovšem zpěvu se věnoval od dětství. Na profesionální dráhu jej připravil V. Babák, dále se umělecky rozvíjel pod vedením Jana Hlavsy. V roce 1983 vystoupil poprvé v Olomouci v roli Jeníka (Smetana: *Prodaná nevěsta*), o rok později se stal členem operního sboru v brněnské opeře. Byl to opět Jeník, který mu zde přinesl v krátké době výrazné úspěchy a umožnil vystoupení v dalších stěžejních rolích českého i světového repertoáru.

S Jeníkem potom hostoval v Německu a díky němu byl přijat do Národního divadla v Praze v roce 1986. Zde vytvořil řadu rolí zpočátku především českého, později i světového repertoáru: Smetanův Podhájský (*Dvě vdovy*) a Lukáš (*Hubička*), Dvořákův Princ (*Rusalka*), Ovčák Jirka (*Čert a Káča*) a Jiří (*Jakobín*), Janáčkův Boris (*Káťa Kabanova*), Bizetův Don José v *Carmen*, Pucciniho Pinkerton v *Madame Butterfly*, Beethovenův Florestan ve *Fideliovi* a další. V roce 1986 hostoval v Buenos Aires v roli Alberta Gregora v Janáčkově *Věci Makropulos*, v letech 1987-91 v Holandsku v Enschede v roli Jeníka, Števy (Janáček: *Její pastorkyňa*), Borise (*Káťa Kabanová*) a Rehtora (Janáček: *Příhody lišky Bystroušky*).

V současné době vystupuje v Národním divadle mj. jako První ozbrojenec (Mozart: *Kouzelná flétna*), Smetanův Skřivánek (*Tajemství*) a Strážník (*Hubička*), Janáčkův Solicitátor Vítek (*Věc Makropulos*) ad.

Koncertně vystoupil např. roku 1992 na Prager Opern Galla v Klagenfurtu, ve Florencii na Festivalu Maggio Musicale Fiorentino v Janáčkově *Zápisníku zmizelého*. Spolupracuje s rozhlasem, televizí (adaptace Jeremiášovy opery *Bratři Karamazovi*) a gramofonovými firmami.

ALŽBĚTA POLÁČKOVÁ - Kristina

Zpěv vystudovala na pražské Hudební akademii múzických umění ve třídě prof. René Tučka. S velkým úspěchem se zúčastnila několika mezinárodních pěveckých soutěží. Mj. získala 1. cenu a cenu Emy Destiniové v Londýně na soutěži Anglo-Czechoslovak Trust a cenu Národního divadla v soutěži Antonína Dvořáka v Karlových Varech (2002). Touto cenou jí bylo nabídnuto hostování v Národním divadle, kde nastudovala roli Zerliny (Mozart: *Don Giovanni*). Od roku 2003 zde získala stálé angažmá.

V Národním divadle dále zpívá Mozartovu Paminu (*Kouzelná flétna*), Barbarinu (*Figarova svatba*) a Zerlinu, Komornou (Dvořák: *Čert a Káča*), Hostinskou (Smetana: *Tajemství*) a v sezoně 2008/2009 debutuje v roli Kristiny (Janáček: *Věc Makropulos*) a Druhé žínky (Dvořák: *Rusalka*). V divadle Inspirace nastudovala Silvii v Mascagniho opeře *Zanetto* a roli Dívky v opeře Marka Ivanoviče *Dívka a smrt*.

Koncertně vystoupila např. ve Vídni v rámci festivalu Musikerlebnis Mitteleuropa a v Krakově na Österreichische Europa-Tage in Krakau. Dále spolupracuje s orchestrem Virtuosi di Praga, se zlínskou Filharmonií Bohuslava Martinů ad. V roce 2003 vystoupila na festivalu Smetanova mladá *Litomyšl* v roli Mařenky ve Smetanově *Prodané nevěstě*. Dále zpívala sopránové party ve *Stabat Mater* A. Dvořáka a G. B. Pergolesiho.

MARTIN BÁRTA - Jaroslav Prus

Po maturitě na gymnáziu v Hradci Králové vystudoval zpěv na pardubické konzervatoři u prof. Svatavy Šubrtové (1990). Po několikaletém pedagogickém působení v oblasti vokální teorie i praxe se v roce 1995 stal sólistou liberecké opery. Vedle operních rolí – např. Giorgio Germont (Verdi: *La traviata*), Enrico (Donizetti: *Lucie z*

Lammermooru), Ottokar (Weber: *Čarostřelec*), Jeleckij (Čajkovskij: *Piková dáma*), Sharpless (Puccini: *Madame Butterfly*) – rozšířil svůj repertoár i o operetu a muzikál (Freddy v Loeweho *My Fair Lady*).

V roce 1997 přijal angažmá ve Státní opeře Praha, kde se uvedl jako Hlasatel ve Wagnerově *Lohengrinovi*. Dále zde vytvořil opět Germonta, Sharplesse i Ottokara, nově Čajkovského Evžena Oněgina, Valentina v Gounodově *Faustovi*, Mozartova Papagena v *Kouzelné flétně* a Guglielma v *Così fan tutte*, Escamilla v Bizetově *Carmen* ad. Na jiných scénách zpíval pohostinsky Bohuše (Dvořák: *Jakobín*) a dvojici rolí Alfia a Silvia (Mascagni / Leoncavallo: *Sedlák kavalír / Komedianti*). V Národním divadle v Praze zpívá Mozartova Dona Giovannio a Hraběte (*Figarova svatba*), Smetanova Přemysla (*Libuše*) a Kalinu (*Tajemství*).

Z koncertní a oratorní literatury patří v jeho repertoáru k nejvýznamnějším sólové party v Orffově kantátě *Carmina Burana*, v Mozartově *Korunovační mši*, Pucciniho *Messa di Gloria* či v Martinů *Otvírání studánek*.

TOMÁŠ KOŘÍNEK - Janek

Zpěv absolvoval na brněnské konzervatoři a Janáčkově akademii múzických umění. Již při svých studiích působil jako stálý host opery Divadla J. K. Tyla v Plzni, kde je od roku 2004 ve stálém angažmá. Je držitelem ocenění ze soutěží doma i v zahraničí a již v roce 2004 se objevil v širší nominaci na cenu Thálie za ztvárnění role Pedrilla v Divadle J. K. Tyla v Mozartově *Únosu ze serailu*.

V uplynulé divadelní sezoně nastudoval kromě rolí v domovském divadle s velkým úspěchem především Dona Ottavia (Mozart: *Don Giovanni*) a Hraběte Almavivu (Rossini: *Lazebník sevillský*) v Národním divadle Brno, kde hostuje také jako Tamino (Mozart: *Kouzelná flétna*).

Mezi další zajímavé spolupráce patří například nastudování role Ferranda v Mozartově opeře *Così fan tutte* s Pražskou komorní filharmonií pod taktovkou Jiřího Bělohlávka, debut s Janáčkovým písňovým cyklem *Zápisník zmizelého* v pařížské Opera Bastille, koncertní provedení Mozartovy *Kouzelné flétny* se Státní filharmonií Brno (dirigent Caspar Richter), koncertní provedení Beethovenova *Fidelia* se Severočeskou filharmonií Teplice (dirigent Pavel Šnajdr) a účinkování v rámci Mezinárodního operního festivalu Smetanova Litomyšl 2007 ve scénickém provedení kantáty Bohuslava Martinů *Kytice*, společně s Filharmonií B. Martinů Zlín.

V sezoně 2008/2009 jej čeká především hostování v Národním divadle v Praze v roli Janka (Janáček: *Věk Makropulos*), v Národním divadle Brno (mj. *Zápisník zmizelého*) či ve Státní opeře Praha (*Così fan tutte*).

Tomáš Kořínek patří také mezi vyhledávané interprety barokní hudby (spolupráce se soubory Musica Florea, Collegium 1704) a v jeho repertoáru nechybí ani velká díla J. S. Bacha či G. F. Händela. Od roku 1993 působí též v cimbálovém souboru Lipka, interpretujícím moravskou lidovou hudbu.

GUSTÁV BELÁČEK - Dr. Kolenatý

Zpěv studoval na Konzervatoři a Vysoké škole múzických umění v Bratislavě u Evy Blahové. Vzdělání si rozšířil u Ileany Cotrubas, Carla Bergonzioho v Sieně, Helmutha Rillinga a Wolfganga Schöneho na Mezinárodní Bachově akademii ve Stuttgartu. Zúčastnil se mezinárodních interpretačních kurzů v Piešťanech. Je laureátem domácích a zahraničních soutěží (soutěž A. Dvořáka v Karlových Varech, Mezinárodní operní soutěž v Sieně, soutěž M. Schneidera-Trnavského, soutěž L. Pavarottiho). Je držitelem Ceny německého časopisu Opernwelt za rok 1993 v rámci Pěvecké soutěže Belvedere.

V roce 1992 debutoval jako Leporello (Mozart: *Don Giovanni*) v Komorní opeře v Praze. Dále účinkoval v mnoha evropských operních domech jako např. Grand Théâtre v Ženevě, Théâtre de la Monnaie v Bruselu a Théâtre du Rhin v Strasbourghu, Opera v Nagoyi, Belo Horizonte v Brazílii, Kammeroper ve Vídni, Teatro Massimo Palermo, Kongelige Teater v Kodani ad.

Nastudoval více než čtyřicet operních basových rolí. Na scéně Slovenského národního divadla vystupuje jako Mozartův Leporello (*Don Giovanni*) a Figaro (*Figarova svatba*), Čajkovského Gremin (*Evžen Oněgin*), Musorgského Pimen (*Boris Godunov*), Dvořákův Vodník (*Rusalka*), Donizettiho Dulcamara (*Nápoj lásky*).

Jako koncertní zpěvák vystoupil s významnými dirigenty a orchestry, např. Dresdner Philharmonie, Orchestre de la Suisse Romande, Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK, Orchestre National de France, New Jersey Symphony, San Francisco Symphony, Berliner Philharmonie, Bayerische Rundfunkorchester, London Philharmonic, aj. Je stálým hostem Slovenské a České filharmonie. Z dirigentů spolupracoval se Sirem Charlesem Mackerrasem, Zdeňkem Mácalem, Serge Baudem, Jiřím Bělohávkem, Vladimírem Válkem, Ayltonem Escobarem, Andrásem Ligetim, Liborem Peškem, Marissem Jansonsem, Kurtem Masurem a dalšími.

Nahrávka Dvořákova *Requiem*, kterou realizoval s New Jersey Symphony Orchestra pod vedením Zdeňka Mácala pro firmu Delos Label, byla oceněna v roce 2001 americkou Grammy. Roku 2008 převzal v Miláně cenu Gabardi za interpretaci Mozartových a Rossiniho operních děl.

BOHUSLAV MARŠÍK - Strojník

Absolvoval pražskou konzervatoř u profesorů Jana Berlíka a Teodora Šrubaře. Po absolutoriu nastoupil do angažmá do operního souboru Divadla F. X. Šaldy v Liberci, kde za svého osmiletého působení vytvořil pod vedením dirigenta Rudolfa Vašaty na sedmdesát rolí v širokém rozpětí od partů basbarytonových až po basso profundo.

Sólistou opery Národního divadla je od roku 1974. V krátké době zde nastudoval řadu významných úloh českého i světového operního repertoáru, jakými jsou např. Mozartův a Rossiniho Don Bartolo (*Figarova svatba* a *Lazebník sevillský*), Mozartův Leporello, Masetto i Komtur (*Don Giovanni*), Musorgského Varlam (*Boris Godunov*), Smetanův Bonifác (*Tajemství*), Beneš (*Čertova stěna*), Kecal v *Prodané nevěstě* a Dvořákův purkrabí Filip v *Jakobínovi*. Z dalších rolí připomeňme Wagnerova Sixta Beckmessa v *Mistrech pěvcích norimberských*, Pucciniho Benoita v *Bohémě*, Talpu v *Pláští*, Betta v *Giannim Schicchim*, Kostelníka v *Tosce*, Gounodova Gregoria v *Romeovi a Julii*, Šostakovičova Kněze v *Lady Macbeth Mcenského újezdu*, Smetanova Matouše v *Hubičce*, Mumlala ve *Dvou vdovách*, Dvořákova Lucifera v *Čertovi a Káče*, Janáčková Faráře v *Příhodách lišky Bystroušky* a mnoho dalších.

Působil i na zahraničních operních scénách a koncertních pódii (Německo, Itálie, Španělsko, Francie, Řecko, Rakousko, Dánsko, Japonsko a další). Pro rozhlas natočil řadu rolí v kompletních operních nahrávkách, pro gramofonové firmy natočil řadu árií z děl Smetany, Martinů, Janáčka, Blodka a Cikkera.

LENKA ŠMÍDOVÁ - Poklízečka

Absolvovala pražskou konzervatoř u prof. Heleny Tattermuschové a Akademii múzických umění u prof. René Tučka. Studium dále prohlubovala ročním pobytem v Itálii v Osimu.

Sólistkou opery Národního divadla je od roku 1990, kde se poprvé představila v roli Eboli ve Verdiho *Donu Carlosovi*. Po rozdělení souborů Národního divadla a dnešní Státní opery Praha působila současně na obou scénách. Zpívala zde stěžejní role svého oboru, kterými jsou Bizetova *Carmen*, Verdiho Amneris v *Aidě*, Azucena v *Trubadurovi* a Preziosella v *Síle osudu*, Mascagniho Santuzza v *Sedláku kavalírovi*, Mozartova Dorabella v *Così fan tutte*, Janáčková Varvara v *Kátě Kabanové* a další.

V opeře Národního divadla za poslední období nastudovala mimo jiné titulní roli ve Dvořákově opeře *Čert a Káča*, Smetanovu Martinku v *Hubičce* a Hátu v *Prodané nevěstě*, Janáčkovu Stařenku v *Její pastorkyni*, Marcellinu v Mozartově *Figarově svatbě*, Mrs. Quickly ve Verdiho *Falstaffovi*, Sonětku v Šostakovičově *Lady Macbeth Mcenského újezdu*, Adélaide v Glassově opeře *Kráska a zvíře* a další. Hojně se věnuje též koncertní činnosti.

Zpívala mnohokrát ve Francii, Itálii, Německu, Řecku, Španělsku, Belgii, Nizozemí, Švýcarsku, v Jihoafrické republice i v oblasti Blízkého a Středního východu.

JAN JEŽEK - Hauk-Šendorf

Stálý host opery Národního divadla. Začínal jako zpěvák populární hudby, později vystudoval hudebně-dramatické oddělení Pražské konzervatoře. Ještě jako student nastoupil do operetního souboru Divadla J. K. Tyla v Plzni, kde nastudoval řadu stěžejních rolí v operetách, muzikálech i hudebních komediích. Po téměř desetileté umělecké práci přijal angažmá v Hudebním divadle Karlín, kde se stal brzy jedním z nejobsazovanějších členů souboru. Jeho umělecký vzestup potvrzovaly dvě ceny Literárního fondu za vytvoření role a za interpretaci v letech 1988 a 1989 i jeho vítězství v pěvecké soutěži Lehárovo Komárno.

V roce 1991 získal angažmá v souboru Národního divadla a po rozdělení souborů se stal sólistou Státní opery Praha. Během tříletého angažmá se tu divákům představil jako Cassio (Verdi: *Otello*), Laertes (Thomas: *Mignon*), Franz (Offenbach: *Hoffmannovy povídky*) a Števa (Janáček: *Její pastorkyňa*). V opeře Národního divadla vystupuje mj. jako Dancairo (Bizet: *Carmen*) a Monostatos (Mozart: *Kouzelná flétna*).

STANISLAVA JIRKŮ - Komorná

Mezzosopranistka Stanislava Jirků absolvovala v roce 1998 zpěv na konzervatoři v Teplicích pod vedením prof. Jitky Slavíčkové. Téhož roku začala studovat na Hudební fakultě AMU v Praze ve třídě sólisty ND Ivana Kusnjera. V roce 1999 se zúčastnila mezinárodních interpretačních kursů v Piešťanech u Gabriely Beňáčkové a Petera Mikuláše. Roku 2000 a 2002 pak získala stipendium na „Internationalen Sommerakademie Prag-Wien-Budapest“ do Rakouska, kde pod uměleckým vedením Prof. Ralfa Döringa absolvovala několik koncertů. Již během studia na konzervatoři spolupracovala s Orchestrem teplické konzervatoře, se kterým vystupovala jak v České republice, tak i v zahraničí, např. v Nizozemí a SRN. V roce 1999 získala příležitost vystoupit na benefičním koncertě v Národním divadle jako sólistka v Mozartově *Requiem*. V rámci projektů operního studia AMU zpívala např. ve znojenském divadle, na festivalu „Smetanova mladá Litomyšl“, v divadle v Ústí nad Labem a na přehlídce „Opera 2001“ v Národním divadle. V prosinci 2002 získala 2. cenu (při neudělení 1. místa) na mezinárodní pěvecké soutěži duchovní a koncertní tvorby v Kroměříži.

Od sezony 2005/2006 je sólistkou opery Národního divadla, kde vystupuje jako Druhá dáma (*Kouzelná flétna*), Druhá lesní žínka (*Rusalka*), Pastuchyňa (*Její pastorkyňa*), Mercedes (*Carmen*), ad. Věnuje se též koncertní činnosti (v roce 2004 např. *Stabat Mater* J. K. Vaňhala v rámci Smetanovy Litomyšle). S Pražským komorním orchestrem realizovala v září 2004 nové vánoční CD *Vánoční hudba z Vatikánu* s dirigentem Shimadou pro Portland Symphony orchestra v USA. Spolupracovala se Severočeskou filharmonií, Jihočeskou filharmonií, Zlínskou filharmonií, Komorním orchestrem „Berg“, Pražským symfonickým orchestrem, Pražským komorním orchestrem, Zagrebskými sólisty, orchestrem konzervatoře v Teplicích a s řadou dalších orchestrů a komorních ansámbľů. Její repertoár je širokého zaměření – od hudby barokní až po skladby současných autorů, od písňového a oratorního repertoáru až k tvorbě operní.

TOMÁŠ HANUS - Dirigent

Dirigování vystudoval na Janáčkově akademii múzických umění v Brně ve třídě Jiřího Bělohlávka. V roce 1999 se stal vítězem Mezinárodní dirigentské soutěže v polských Katowicích. Od sezony 2007/2008 působí jako šéf opery Národního divadla Brno.

Jako asistent dirigenta Jiřího Bělohlávka spolupracoval na Janáčkově *Kátě Kabanové* ve Finské národní opeře (2003) a na Smetanově *Čertově stěně* v Národním divadle v Praze (2001). Znovuvedení obou inscenací pak

sám také dirigoval. V sezoně 2006/2007 úspěšně debutoval v Opéra National de Paris (Bastille), kde hudebně nastudoval inscenaci Janáčkovy *Věci Makropulos*. V sezoně 2008/2009 bude tuto operu v Paříži opět dirigovat. V nedávné době debutoval na Mostly Mozart Festival v New Yorku, dále vystoupil s Gävle Symfoniorkester ve Švédsku, s Národní filharmonií ve Varšavě, s milánským orchestrem I Pomeriggi Musicali ad. Jeho koncertní plány zahrnují mj. debut s BBC Symphony Orchestra, s Netherlands Radio Symphony Orchestra, s Islandským symfonickým orchestrem, se Symfonickým orchestrem hl. m. Prahy FOK a s renomovaným švýcarským orchestrem Musikkollegium Winterthur vystoupí v curyšské Tonhalle.

Tomáš Hanus má na svém kontě také několik nahrávek, např. s Pražskou komorní filharmonií, s Filharmonií Brno, se Symfonickým orchestrem hl. m. Prahy FOK nahrál symfonie Viktora Ullmanna, spolupracoval s vydavatelstvím Lotos Records ad. Od sezony 2007/2008 je uměleckým šéfem opery Národního divadla Brno.

CHRISTOPHER ALDEN - Režie

Narodil se v New Yorku. V posledních 30 letech patří k nejvyhledávanějším operním režisérům takřka na celém světě. Svou profesionální kariéru začal spoluprací na rockovém muzikálu *Dva šlechtici veronští* pro New York Shakespeare Festival. Zkušenosti s operní režii čerpal jako asistent režiséra Jean-Pierra Ponnelleho v Houstonu, Paříži a v Salcburku. Jako samostatný režisér upoutal pozornost inscenacemi pro Long Beach Opera v Kalifornii. V roce 1982 zde nastudoval Brittenovu operu *Smrt v Benátkách* a poté následovaly režie Rossiniho *Lazebníka sevillského* a *Turka v Itálii*, Čajkovského *Evžena Oněgina*, Mozartova *Únosu ze serailu*, Straussovy *Ariadny na Naxu*, Verdiho *Dona Carlose*, Brittenova *Zneuctění Lukrécie* a další. Ve Spojených státech spolupracoval s mnoha operními scénami, mezi které patří mj. Dallas Opera, Houston Grand Opera, Washington Opera, Chicago Lyric Opera a San Francisco Opera. V roce 1979 se představil v New York City Opera s Rossiniho *Hrabětem Ory*, pak následovala režie *Italky v Alžíru*. Na evropském kontinentě debutoval v roce 1980 Mozartovým *Donem Giovannim* pro Stadttheater Basel ve Švýcarsku. Dále se představil Pucciniho *Turandot*, kterou inscenoval roku 1994 ve Welsh National Opera v Cardiffu a dále ve Scottish Opera v Glasgow a v londýnské English National Opera. Zde také v roce 2006 režíroval Janáčkovu *Věc Makropulos*, která vznikla v koprodukcí s Národním divadlem v Praze. Další scénou, se kterou pravidelně spolupracuje, je Opera North v Leedsu – zde uvedl Pucciniho *Tosku*, *Krátký život* Manuela de Fally, Bizetovu *Džamilé*, Leoncavallovy *Komedianty* a Rossiniho *Příležitost dělá zloděje*. Pro Grand Théâtre de Genève inscenoval Mozartova *Idomenea*, Pucciniho *Děvče ze Západu* pro Opera Zuid v Nizozemí a *Madame Butterfly* pro Bilbao, pro Vlaamse Opera v Antverpách Verdiho *Trubadúra* a tři Bizetovy opery *Džamilé*, *Doktor Miracle* a *Don Procopio* pro Opéra Comique v Paříži. V posledních sezonách režíroval Fallův *Krátký život* a Dallapiccolova *Vězně (Il prigioniero)* pro Řeckou národní operu, Monteverdiho *Orfea* pro Opera North, Wagnerova *Bludného Holanďana* v Portland Opera, Mozartův *Únos ze serailu* v Basileji, Verdiho *Nabucca* pro Deutsche Oper am Rhein v Düsseldorfu-Duisburgu a *Aidu* pro Deutsche Oper v Berlíně. Sezону 2008/2009 zahájil znovuvedením úspěšné inscenace *Tosky* v Opera North, kterou následovala režie Händelovy opery *Partenope* v English National Opera v Londýně a pražská premiéra koprodukční inscenace *Věci Makropulos*.

KONTAKT:

Silvie Marková

Public relations opery Národního divadla

Tel. :+420 272 657 121, +420 604 748 699

E-mail: s.markova@narodni-divadlo.cz

GENERÁLNÍ PARTNER
NÁRODNÍHO DIVADLA

PARTNEŘI NÁRODNÍHO DIVADLA

MECENÁŠI NÁRODNÍHO DIVADLA

KOLOWRAT KRAKOVŠTÍ

Národní divadlo děkuje JUDr. Dominice Kolowrat-Krakovské,
Maximilianu Kolowrat-Krakovskému a Francesce Kolowrat-Krakovské
za nezištnou a štědrnou podporu.

